

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. Ο δοκιμιογράφος παρουσιάζει τις αξίες του δημοκρατικού πολιτεύματος που απαιτούν εφαρμογή από τους ενεργούς πολίτες. Βασική αξία είναι η ανοχή που χρειάζεται πολίτες οι οποίοι δε θα φανατίζονται. Ακολουθεί η αξία της μη βίας που προστατεύει το δημοκρατικό σώμα από αιματηρές συγκρούσεις και προωθεί τον σεβασμό στον αντίπαλο. Σημαντική είναι και η δημιουργική ανταλλαγή ιδεών και στάσης ζωής που ανανεώνει την κοινωνία. Τέλος, η αξία της αδελφότητας που προφυλάσσει από τις εμφύλιες διαμάχες, είναι τόσο αναγκαία σήμερα έτσι ώστε η εφαρμογή της θα μας επιτρέψει να ελπίσουμε σε ένα καλύτερο μέλλον.

B1. α : Σ

β: Λ

γ: Σ

δ: Σ

ε: Λ

B2.α) 1. «Ποτέ μου δεν ξεχνώ...-...χωρίς αματοχυσίες»

2. «Στο έργο του...-...σφαγείο»

β) Στην α' περίπτωση η επίκληση στην αυθεντία προσδίδει κύρος και αξιοπιστία στο κείμενο. Συγκεκριμένα, η άποψη του Πόπερ ενισχύει τη θέση του συγγραφέα ότι η μη χρήση βίας συμβάλλει στην ομαλή λειτουργία της δημοκρατίας.

Στην β' περίπτωση η επίκληση στην αυθεντία, εκτός από την αξιοπιστία και την εγκυρότητα, δείχνει και την ευρυμάθεια του συγγραφέα.

B3.α) 1 → συμβουλή, διδασκαλία, προτροπή

2 → κοροϊδία

3 → συνύπαρξη

4 → αντιμάχεται

β) 1. Μεταφορική λειτουργία → ως πεδίο αιματηρών συγκρούσεων

2. Μεταφορική λειτουργία → που συμβάλλει σε ένα καλύτερο μέλλον

B4.α) 1. «Οι τυπικοί κανόνες...-...βίας»

«Μόνο η δημοκρατία...-...εποχής μας»

2. «Αφού η δημοκρατία...-...κανόνες»

«Μπορούμε να τον διαψεύσουμε;»

β) Μετάφραση πολιτικού όρου, επεξήγηση.

γ) Η σύνταξη είναι ενεργητική.

Μετατροπή: Η διαμόρφωση και η εξάπλωση ειρηνικών επαναστάσεων επιτρέπεται μόνο από τη δημοκρατία.

Γ1. Τίτλος άρθρου: «Δημοκρατία στην πράξη»

Πρόλογος: Εφόρμηση από επίκαιρο γεγονός ή παραγωγική σκέψη που αναλύει την εφαρμογή της δημοκρατίας.

Ζητούμενο α:

1. Συμμετοχή στην εκλογική διαδικασία – συμμετοχή στα κοινά.
2. Παρεμβαίνει και ελέγχει τον τρόπο άσκησης της εξουσίας.
3. Ενημέρωση – Διάλογος – Διαλλακτικότητα.
4. Καλλιέργεια συλλογικής συνείδησης (εθελοντισμός) με στόχο αλληλέγγυες και ουσιαστικές σχέσεις με τους άλλους.
5. Δια βίου εκπαίδευση → διεύρυνση πνευματικών οριζόντων → άμβλυνση φανατισμού και δογματισμού.

Ζητούμενο β:

Το σχολείο συμβάλλει στη διαμόρφωση ενεργών πολιτών με δημοκρατικό ήθος με:

1. καλλιέργεια κλίματος ισότητας, αξιοκρατίας και δικαιοσύνης στο πλαίσιο της λειτουργίας του.
2. Λειτουργία θεσμού των μαθητικών κοινοτήτων και συμμετοχή στα κοινά.
3. Καλλιέργεια διαλόγου για όξυνση κριτικής ικανότητας.
4. Ενίσχυση ελεύθερης έκφρασης και σεβασμός προς αυτή.
5. Στελέχωση εκπαιδευτικών μονάδων με εκπαιδευτικούς απαλλαγμένους από προκαταλήψεις, στερεότυπα και δογματισμό, με σεβασμό στην προσωπικότητα των μαθητών και διάθεση διαλεκτικότητας.